

تبصره

جلوگیری از آلودگی محیط زیست، وظیفه تمام شهروندان می باشد

نوری هروی

پیروی از آنان در پاکي و صفای محیط زیست کوچه و بازار و محیط ماحول خویش توجه زیادتر نموده و تلاش می کنند تا به عنوان یک شهروند، محیط زیست، کوچه و بازار را خانه مشترک خود دانسته می کوشند تا آنرا از آلودگی نجات دهند. اما متأسفانه که یک تعداد از شهروندان ما دانسته یا نادانسته صفای و پاکي محیط زیست و جلوگیری از انداختن کثافات و خاکروبه ها را وظیفه خود نمی دانند و انجام تمام کارهای صفای و پاکي شهر و کوچه ها را مربوط وظیفه شاروآلی می دانند، حتا به این نظر اند که کارگران شاروآلی به کوچه و دروازه های خانه ها بیایند، جنکلی ها و خاکروبه ها را جمعآوری و انتقال دهند.

در حالیکه پاکي و صفای شهر و محیط زندگی مربوط به تمام شهروندان و افراد جامعه است. باید اذعان نمود که حمایت و حفاظت محیط زیست و پاک نگه داشتن کوچه و شهر به فعالیت های همگانی و دسته جمعی مردم ما نیاز دارد، لازم است تا مردم ما با درک اهمیت صحت و سلامتی و جلوگیری از آلودگی محیط زندگی، همکاری دوامدار خود را با مسئولان اداره محیط زیست و شاروآلی ها تحکیم بخشند و حتا این روحیه را چنان در وجود خود پرورش دهند که وقتی موتر و وسایط ترانسپورتی آنان در جریان فعالیت خراب می شود و در تولید می کند باید آنرا زودتر ترمیم نمایند تا سبب آلودگی محیط زیست نگردد و عامل مریضی های تنفسی شهروندان نشود. ولی باید تذکار به عمل آورد که یکی از مسایل عمده یی که می تواند در جلوگیری از محیط زیست و جلوگیری از ملوث شدن آبهای زیرزمینی مؤثر واقع گردد، موضوع آگاهی دهی مردم از خسارات آلودگی محیط زیستی و جلوگیری از مصرف یی مورد آبهای نوشیدنی است که حتا این موضوع باید از طریق منابر مساجد، مکاتب و فعالیت های معلمان در آگاهی دهی شاگردان در ارتباط به حفاظت از محیط زیست و پاک نگه داشتن آبهای نوشیدنی از نظر دور نباشد و همه احساس مسئولیت کنند تا در پاکي فضای محیط زندگی خود توجه زیادتر داشته باشند. ■

هر گاه در پاکي، نظافت و حفاظت شهر و دیار و بالاخره کشور خود که خانه مشترک گفته می شود، با وحدت و همدلی نظر و عمل جدیت داشته باشیم و پاک نگه داشتن این محیط زندگی را هر کدام از اعضای این خانه وظیفه درجه یک خود در پروسه فعالیت های یومیه و روزمره خود بدانند، یقین و باور کامل داریم که هیچ گونه مشکلی که عامل آلودگی محیط زیست و فضای شهر، دیار و خانه ما شود، ایجاد نخواهد شد و خسارات جبران ناپذیر برای مردم محل زیست و شهر ما عرض وجود نخواهد کرد، بنا بر آن در جلوگیری از آلودگی آب های آشامیدنی و مصرف بیجا و بی مورد این ماده حیاتی باید توجه نهایت زیادی صورت گیرد، زیرا بر اساس راپورهای که از طریق مسئولان منابع آبی و محیط زیست با بررسی منابع آبی کشور و به خصوص آبهای زیرزمینی در شهر کابل و سایر شهرهای بزرگ کشور ما که از نفوس زیادتری برخوردار اند و مصرف آب آنان نظر به شهرهای کم نفوس زیادتر است به عمل آمده است، از امکان بدور نیست که کم آبی های زیادی در آینده به سراغ شهروندان ما بیاید و آن زمانی باشد که آبهای زیرزمینی ملوث و آلوده گردیده و کمتر بتوان از آن استفاده نمود.

اما با حفاظت محیط زیست و جلوگیری از ملوث شدن آبهای زیرزمینی و آبهای دریاها و خروشان که متأسفانه بدون استفاده از کشور ما به کشورهای همسایه سرازیر می شود، یقین کامل می توانیم داشته باشیم که هیچ گونه آسیب و مشکلی که عامل آلودگی محیط زیست و فضای شهر، دیار و خانه مشترک ما گردد، ایجاد نخواهد شد، مردم و شهروندان ما هیچگاه دچار مریضی های ساری و موسمی که از آلودگی هوا و محیط زیست ناشی می گردد نمی شوند.

باور کامل داریم وقتی که یک تعداد افراد جامعه، کوچه و محل بودوباش را خانه مشترک خود می دانند و از پاکي و صفای آن درک کامل دارند، لازم نیست که برای این چنین افراد جامعه گفته شود که به صفای و پاکي محیط زیست خود توجه کنند، در همین حالت، باور باید داشت که دیگران نیز با

په سوداگریزه برخه کې اړینې هڅې

ناصر شاه سرحدی

تولیدی برخی، ارزونه، دبا کیفیته محصولاتو لپاره زمیننه برابرومل دخصوصی برخی دپانگونی کار او کسب لپاره دزمینو برابرومل په بازارونو کې دسازمانی ظرفیت پیاوړتیا د دولت دملاتړ په تکلاره کې شامل دي. خو زمونږ په عقیده د افغانستان اسلامی دولت چارواکي په تیره بیا دصادراتي محصولاتو دپاروونو وزارتونو او اقتصادي برخو چارواکي او مسؤلین که خپلي ملي ستراتیژ او ملي طرحي په سمه او معقوله توگه جوړي کړي او ترڅنگ یې دهبود دخصوصی او صنعتي برخی دملی پانگوالو، سوداگرو، تجارانو او دخصوصی برخی متشینو ته لازمی

نیکه مرغه د افغانستان دملی یووالي حکومت په دي برخه کې په پام کې لري چې پاخه او مضبوط گامونه پورته کړي. د روان ۱۳۹۷ کال د وری پر ۱۵ مه د افغانستان د اسلامی دولت د اقتصاد عالی شورا دهبود دجمهور رئیس محمد اشرف غني پرمشری غونډه وکړه په غونډه کې د هېواد دمحصولاتو دصادراتو دملی ستراتیژي، ترڅنگ لویو مالي وړکونو ته ددفترونو دجوړولو په طرحي هم بحث او خبري وشوي چې طرحه یې دکانو او پترولیوم وزارت له خوا غونډي ته وړاندې شوه. دهبود دجمهور رئیس محمد اشرف غني دغونډي گډونوالونه د افغانستان د

په هېواد کې د اوږدي کورني جگړي او دسيمي دهبوادونو دناوړه اهدافو دتحقق لپاره ناروا لاسوهني او مداخلې په تیره بیا دپاکستان دترویرستي او استخباراتي جگړي د دوام چې له بده مرغه اوس یې دپولو بین المللي اصولو او نړیوالو میثاقونو خلاف دهبود په ختیځ ولایت کبړ د دروندو توغندیو باران جوړ کړي او دخاني تلفات ترڅنگ دسيمي خلکو ته مالي زیانونه هم اړولي ځکه پاکستان غواړي په افغانستان کې د روانو سوله ییزو هلوځلو خلاف جگړه توده وساتي. دچارو دکاروپوهانو او شنونکو په عقیده روانو پچلو او بحراني حالاتو نه یوازي په افغانستان

آغاز ثبت نام رأی دهندگان یک آغاز خوب

آغاز ثبت نام رأی دهندگان یک آغاز نیک برای برگزاری انتخابات پارلمانی در کشور است که میتواند زمینه ساز برای انجام کارهای بزرگتر گردد که فرا راه کمیسیون انتخابات قرار دارد.

کمیسیون مستقل انتخابات مطابق به جدول تعیین شده، روزشنبه روند ثبت نام رأی دهندگان را آغاز کرد که تا ۲۴ جوزا ادامه میابد.

ثبت نام رأی دهندگان در انتخابات پارلمانی و شورای ولسوالی ها یک گام به جلو است. آغاز این روند نشان میدهد که دولت برای برگزاری انتخابات متعهد بوده و طبق برنامه و پلان تعهدات خود را عملی می سازد. مگر آغاز ثبت نام رأی دهندگان مشکلات، چالش ها و پرسش های خود را دارد.

این روند در حالی آغاز میگردد که معضل توزیع شناسنامه های برقی در کشور حل نشده و کمیسیون مستقل انتخابات مجبور شده تا به همان شیوه کلاسیک رجوع کند و چون گذشته تذکره های کاغذی برای ثبت نام رأی دهندگان یک معیار باشد، در حالیکه امروز معضل شناسنامه های برقی در کشورهای منطقه و اطراف افغانستان رفع گردیده، و این شناسنامه ها اعتبار و هویت جدی برای انتخابات در این کشورها بخشیده است.

درمطابق خصوصی در داخل ویا خارج از کشور چاپ کرد و جعل این گونه تذکره ها خیلی ساده است که افراد استفاده جو خواهند توانست همزمان به چند تذکره تابعیت دسترسی داشته باشند، که این خود شفافیت انتخابات را زیر سوال خواهد برد. در کنار معضل بنام تذکره کاغذی، مسایل امنیتی لوزستیکی، استخدام کارمندان موقت و ... نیز عوامل بوده میتواند که چگونگی یک انتخابات فراگیر و قابل قبول را زیر سوال قرار میدهد. یقیناً اعضای کمیسیون انتخابات خواهند گفت که این مسایل امنیتی را در تقاهمنامه با سکتور امنیتی و نظامی حل کرده اند مگر این تقاهمنامه نمیتواند به نگرانی های مردم پاسخ گوید.

مشکل دیگر ادعا های مطرح شده از سوی منتقدان نظام است آنها حلقهات و چهره های را در داخل نظام متهم می سازند که برای برگزاری انتخابات مهندسی میکنند.هدف از بازگو نمودن موارد یاد شده این است که مسئولان کمیسیون مستقل انتخابات باید بدانند که تکرار اشباهات گذشته، قانون شکنی و تخطی های که مردم ما در گذشته شاهد آن بودند که به هیچ عنوان قابل قبول نیست. انتخابات در نظام های

تاریشه در آب است

امییدی نمر است کشوری که در آتش جنگ چهل ساله می سوزد و خاکستر آن نیز پس از هزاران هزار کشته و میلیون ها آواره، دستمایه رقابت میان قدرت های فرصت طلب منطقه ای و جهانی می باشد. با رکود اقتصادی که کشور را در بر گرفته، ناامنی نیز در گوشه های از کشور لانه کرده و تروریستان کودکان و جوانان درمانده از بی کاری، فقر و مردم خسته از جنگ را نشانه گرفته اند. طالبان و دیگر گروه های تروریستی اکنون بر مناطق گسترده ای نفوذ دارند و نیروهای خود را با تبلیغات و وسوسه و پول تأمین می کنند. جنگ فرسایشی دودهه اخیر اگرچه توسط امریکا و غرب رهبری می شود اما نه تنها به محو تروریسم نیانجامید بلکه سبب پیدایش معضل های بزرگی شد که اکنون منبع اقتصادی و نظامی تروریستان را تأمین می کند. این درحالیست که کشورهای همسایه منافع مشترک داشته هم در سطح ملی، هم در سطح منطقه ای و هم در سطح بین المللی، اهداف و دیدگاه مشترک دارند؛ اگر خواسته باشند هر کدام در این راستا نقش مهم را انجام داده می توانند. آینده سیاسی، اقتصادی، صلح و ثبات توسعه و پیشرفت در منطقه که در آن زندگی می کنیم، مشترک است. این فرصت ها در فضای جاری برای همه کشورهای منطقه نادر اند و باید از

کپی دیوپی باثباته سولی ته زبان او ناون اړولی بلکي دهبواد زیاترو زیربنایی سکتورونو لکه: دکرنی او زراعتی برخو صادراتی او تولیدی محصولاتو، صنعتی او خصوصی سکتورونو او نورو برخوته هم نهجیره کیدونکی زیانونه او تاوانونه هم اړولی چې اوس دوباره احیا او، ورغول شي دا هغه وخت کیدونکی دي چې زیربنایی اقلامو او محصولاتو لپاره یوه ملي ستراتیژی او ملي طرحه جوړه او عملی شي له

صلح نه تنها خواست مردم ما بل آرزوی منطقی و جهانیست

نوشته: دم

در نظر داشت همه چالش های موجود تا هنوز وجود دارد که باید عملی شود، صحبت و تبادل نظر کردند. اگر پاکستان صادقانه دست از حمایت مخالفان دولت افغانستان بردارد یا تلاش کند که طالبان را به میز مذاکره بکشاند باور داشته باشد که کابل تمایل بسیاری برای افزایش روابط دوجانبه با آن کشور دارد. زمینه های همکاری در همه حوزه ها و بخصوص در زمینه های اقتصادی، امنیتی، فرهنگی اجتماعی و سیاسی نیز زیاد است. در مساله تروریسم که بحث اصلی

باید در میان کشورها فرصتهای گفتگو به میان آید تا بجای سیاست های تقابلی باید فضای همکاری های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایجاد گردد. سفرشاهد خاقان عباسی به کابل که به دعوت رسمی رئیس جمهور غنی صورت گرفت، نخستین سفر وی به صفت صدر اعظم پاکستان به افغانستان بود.

محصولاتو دصادراتو پراهمیت د خبرو په ترخ کې وویل: دصادراتو پورااندی پرتی ستونزې او ارقام باید کره او واضح شي او په بیلاس کې یې تغییر او بدلون مهم دي او دخصوصی سکتور له برخي څخه یې وغوښتل چې دصادراتو لپاره هر اړخیز تحلیل ترتیب اوپرمیکانیزم یې د زیات کار سریره د اړوندو وزارتونو ترمنځ همغږي هم رامنځ ته شي. هغه دي خبري ته هم اشاره وکړه چې دصادراتو په ملي ستراتیژی کې د

پاکستان بلکه ایران، روسیه و یک تعداد کشورهای دیگر به حضور نیروهای بیگانه در افغانستان دیدگاه مثبتی ندارند. حضور نیروهای خارجی تا زمانی که نیروهای افغانستان نیرومندتر شوند در پاکستان و کشورهای دیگر باید باور داشته باشند که حکومت وحدت ملی با در نظر داشت همه مشکلات راهی جز مذاکره و امضای معاهده امنیتی با امریکا را نداشت. از یک طرف پاکستان تحت فشار بخاطر همکاری با افغانستان قرار دارد از سوی دیگر این دو کشور در گذشته نیز با امریکا و اروپا معاهده ستراتیژیک امضا کرده اند. پس از آن دولت افغانستان بخاطر عزم گسترش آن معاهده با هند، ایران چین، ایتالیا، فرانسه، انگلیس، آلمان و یک تعداد کشورهای دیگر نیز معاهده ستراتیژیک امضا کرد. در واقع افغانستان می خواهد با گسترش مناسبات دوجانبه و چندجانبه با سایر کشورها و سهیم ساختن قدرت های منطقه ای در پی حل بحران امنیتی کشور گام های عملی زیادتزی بردارد. زیرا سال های متمادی جنگ و ناآرامی در کشور صدمات و خسارات جبران ناپذیری به مردم ما وارد ساخته است. عدم وجود صلح و دامن زدن به اختلاف ها در میان اقوام کشور از سویی و حملات تروریستی گروه های منسوب به القاعده در این کشورازجانب دیگر

آسانتیاوی لکه دفترونو جوړول او هغوي ته د ځمکو ورکول، دبرق او بریښنا په برخه کې د هغوي اړتیا وی پوره کول او په نړیوالو بازارونو او مارکیټونو کې د هغوي دصادراتي محصولاتونه ملاتړ په نه یوازې دملې اقتصاد په پیاوړتیا کې یو لوی او مهم گام وي بلکې دسولې او ثبات په تأمین کې به یې هم چې د افغانستان دخلکو اساسي او مهمه غوښتنه ده یولوی او اساسي گام پورته کړي وي. ■

امنیت کامل در افغانستان متعهد گردیده، زمینه ثبات، صلح وسلم رادر این کشور به وجود آورند. لانه های این گروه های دهشت افکن را در جاهای که اکنون تثبیت شده اند، هدف قرار داده از میان بردارند. تا زمینه صلح و سلم در منطقه مهیاگردد. درین میان پاکستان به تعهداتش درنشت دوجانبه در کابل با رهبران حکومت وحدت ملی انجام دادند، باید صادقانه به آن عمل نمایند و درام مبارزه باپدیة تروریسم همگام باافغانستان و کشورهای متعهد واردعمل گردند. بدین ترتیب مردم کشورهای منطقه و حنا جهان در صلح و آرامی قرار گرفته و همه در فضای امن به زندگی عادی مشغول خواهند گشت. خشونت، نا امنی دلهرگی تشویش، بیم وهراسی که درمیان انسان های مسکون در کشورهای منطقه وجود دارد فروکش کرده در امن کامل به سر خواهند برد. هیچ انسانی دیگر شاهد انتحار، انفجار، کشتار گروهی مردم و ویرانی وطنش نخواهد بود. صلح صفا و صمیمیت در منطقه طنین انداز گردیده، مردم همه در فضای دوستی، برادری و همکاری صادقانه با یکدیگر درب پهریزی و مؤقتیت را دقالباب خواهند کرد. گر چه در نشست های قبلی پروسه صلح نزد مردم افغانستان احساس خوش بینی دیده می شد، اما تاکنون این وعدها جامه عمل نپوشید. مردم می گویند

کمیسیون مستقل انتخابات به منظور آنکه تمامی شهروندان کشور بتوانند از حق رای شان استفاده نمایند، درخواست توزیع حد اقل ده میلیون تذکره کاغذی را از ادارهٔ ثبت احوال نفوس نموده است.

در حالیکه تذکره‌های کاغذی مشکلات معین و مشخص خود را دارد، یعنی میتوان آنان را

دموکراتیک ستون اصلی این نظام ها را تشکیل میدهد، ما با برگزاری انتخابات شفاف، گسترده و مردمی خواهیم توانست اعتماد باور، تحرک و همکاری مردم را با خود داشته باشیم.

در غیر آن نباید انتظار داشت تا اعتماد و باور مردم نسبت به کمیسیون باز گردد.

—ب

آن به بهترین وجهه استفاده کرد.
موقعیت افغانستان که همانند چهارراه درمنطقه وجوددارد، باید درک شود و از این طریق می توان همکاری های منطقی را افزایش داد.
بخاطر افزایش همکاری های منطقی درابعادمختلف: سیاسی، اجتماعی واقتصادی باید میکانیزم ها ایجاد و وسعت بیشتری یابند.
جنگ جاری بالای موقعیت افغانستان است و در این مورد اجماع منطقی و بین المللی خیلی ها ارزنده ومهم

ضد همه گروه‌های دهشت افکن مستقر در پاکستان وادار کند.
چندی قبل که صدراعظم پاکستان در رأس یک هیئت عالیرتبه آن کشور وارد کابل شد زمامداران کشور توجه جدی خویش را روی نقاط موردبحث در مذاکرات با صدراعظم پاکستان معطوف کردند،تا از این مذاکرات نتایج مطلوبی به دست آید.
دولتمردان کشور روی برنامه هایی که چه زمینه های همکاری میان افغانستان و پاکستان با

بین رهبران افغانستان وپاکستان است هر دو کشور ظاهراً از تخریب ودهشت‌افگنی گروه های تروریستی که در خاکشان پرپامی شود رنج می‌برند.
اگر اراده سیاسی صادقانه برای توسعه روابط دو کشور وجود داشته باشد می توان راه حل برای اکثر معضلات دریافت.
فراموش نباید کرد افغانستان با امریکا معاهده امنیتی امضا کرده است گرچه در ظاهر پاکستان با امضای این معاهده اختلافی نداشته اما در باطن نه تنها

امنیت و صلح را به مخاطره انداخته است.
درین مقطع زمانی روابط خوب همسایه‌گان ما و پشتیبانی منطقی در امر تأمین صلح در کشور و منطقه یک نیاز مبرم به حساب می‌آید.
زیرا اوضاع امنیتی در کشور ما و منطقه هنوز به یک دشواری بزرگی تبدیل شده که باید به آن پایان داده شود.
کشورهای منطقه و جهان اگر می‌خواهند از درد سر گروه‌های افراطی القاعده، طالب و داعش در امان بمانند، باید به تأمین

نظر به تغییر اوضاع در منطقه و جهان پاکستان در ستراتیژی خود ممکن تغییری وارد نماید.
آن چه در ملاقات‌ها با رهبران حکومت وحدت ملی در کشور توافق کرده اند به آن پایبند خواهند ماند.
بنا برین پاکستان در امر مبارزه با تروریزم مکلف هست در تعهد خود زیر نظارت کشورهای بزرگ جهان و منطقه وفانماید.
زیراین کارهم به نفع پاکستان وهم به نفع تمام منطقه خواهدبود.
■